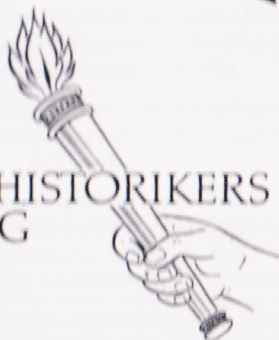

SOF-BULLETTINEN

SVERIGES
OLYMPIAHISTORIKERS
FÖRENING

Nr 3 * 1998 * FRÅN STARTEN NR 38 * ISSN 1104 - 7259

Ordförande:	Ture Widlund, Torsgatan 56, 113 37 Stockholm	08 - 341402
Vice Ordförande:	Owe Fröberg, Gammeltorpsväg 5 B, 155 30 Nykvarn	08-55247473
Sekreterare:	Mats Stoltz, Lokevägen 23, 191 45 Sollentuna	08-962322
Kassör:	Mats Peterson, Kallforsvägen 10, 142 32 Bandhagen	08-7276279
Klubbmästare:	Carl Erik Eriksson, Box 44, 179 04 Färentuna	08-56042056
Redaktör SOF-Bulletinen:	Stig Nilsson, Hagenvägen 12 B, 142 65 Trångsund	08-605 32 82
Övrig ledamot:	Aif Holmberg, Bastugatan 19, 118 25 Stockholm	08- 6582633
SOKs Representant:	Gösta Gärdin, Grevgatan 8, 114 53 Stockholm	08-6678692

**Med sikte på
OS år 2000**

Sid 16

**50 år sedan vår stora
guldolympiad**

Sid 17

Antika OS

Sid 10-15

Olympic Cup

Sid 9

**Bokrecensioner
Sid 5-7**

(blank sida)

Organ för Sveriges
Olympiahistorikers
Förening (SOF)

Föreningen bildades
den 3 mars 1986

Ansvarig utgivare:

Ture Widlund

Utgivningsplan 1998

Nr	Utkom	Manusstopp
1	febr	20/1
2	maj	15/4
3	aug	15/7
4	nov	10/10

Redaktionen för SOF-Bulletinen påpekar att tidningens artiklar och annan text inte nödvändigtvis behöver spegla SOFs uppfattning. Artiklarnas innehåll står helt för resp författares räkning. Redaktionen förbehåller sig rätten att ändra i inkomna manuskript.

Adressbyte

SOF-medlemmar som flyttar till ny adress, var vänlig meddela SOF-ordföranden Ture Widlund detta. Adress se framsidan.

Nästa SOF-möte

Oktober-november

Medarbetare

I detta nummer av SOF-Bulletinen har förutom redaktören Stig Nilsson följande personer medverkat, Johan Bergman, Paavo Roos, Lars Gunnar Björklund, Ture Widlund, Wolf Lyberg och Öyvind Tronstad.

Nu krävs en kraftsamling

OS i Nagano, OS i Atlanta, friidrotts VM i Göteborg och sommarens fotbolls VM där vi inte var med visar att svensk idrott hamnat på efterkälken. Sverige var en gång i tiden ett föregångsland när det gällde idrottsfysiologisk forskning. Nu är vår satsning på idrottshögskolan och forskningen inte speciellt framstående. Detta var säkert också en negativ faktor när det gällde OS i Stockholm 2004.

Klart är att vi med nuvarande resurstillgångar inte kan lyfta landet till den nivå där vi borde höra hemma. Men trots detta hoppas vi att trenden bryts och att vi får se goda resultat redan vid OS i Sydney 2000.

En fråga som många ställer sig är. Hur kan vi vara så dåliga och norrmännen så bra? En stor del av förklaringen ligger säkert i Sveriges kraftigt försämrade relativa ekonomiska läge. Fortsätter Sveriges svaga ekonomiska tillväxt kommer Sverige att fortsätta utför som idrottsnation.

Tiden då stat och kommun understödde idrottsrörelsen genom byggan- det av idrottsanläggningar samt diverse bidrag är förbi. I ett kärvt ekonomisk läge får idrotten stryka på foten. En förbättra ekonomisk tillväxt är en förutsättning för att mer medel skall ställas till idrottens förfogande och att vi åter skall bli en idrottsnation att räkna med.

Även när det gäller handikappidrott har vi rasat. Vid paraolympic i Nagano var vi långt efter Norge och Finland. Vi kom även efter Danmark. Vi rasade från åttonde till nittonde plats i nationstävlingen.

Stockholm chanslöst

Samaranch lär ha sagt "Man måste ha sökt en gång tidigare för att få OS". Därmed var Stockholm chanslöst när det gällde OS 2004. Förutom Stockholm hade Rom och Kapstaden inga förlustkampanjer bakom sig och var därmed utan chans.

Samaranch lär ha sagt detta om att man måste ha sökt tidigare vid en storstadskonferens i Bryssel september i fjol.

Barcelona hade t ex sökt OS 1936 då Berlin fick OS och 1972 då München fick OS. Därmed vill Samaranch ha sagt att trägen vinner. Detta om något skulle tala för Östersund för vinter OS 2006.

Mot detta talar att Atlanta fick OS vid första försöket liksom Sydney 2000, även om Australien sökt tre gånger tidigare.

Rivstart

Men nu till något positivt. Vår nye idrottsminister Lars Engqvist gjorde en rivstart och gjort mer för idrotten på en dryg vecka än vad de två tidigare ministrarna gjort tillsammans under den tid de var idrottsministrar. Se här:

8 april. Engqvist säger att det är bra att idrottsklubbar bildar aktiebolag

15 april: Engqvist presenterar en stor satsning på elitidrott, 20 miljoner under sju år är 140 miljoner. Pengarna är örönmärkta för lovande talanger.

16 april: Engqvist kan tänka sig speciella skatteregler för idrottsmän som har en kort tid på toppen och att inkomsterna slås ut på en längre period.

Engqvist har gett svensk idrott hopp. Nu kan vi hoppas på att få visa norrmännen ryggen.

STIG NILSSON

IOKs 107e session i Nagano

Sessionen öppnades av den japanske kronprinsen Naruhito och prinsessan Masako.

Juan Antonio Samaranch betonade vikten av intensifiering av kampen mot doping. Fortfarande finns det många länder där kampen mot doping är obefintlig. Målet är att samma regler skall gälla för alla idrotter i alla länder. Ett annat mål är att få fler kvinnor involverade.

I sessionen deltog 99 ledamöter. Nio var icke närvarande, Sheik Al Asbah Kuwait, Vera Caslavka Tjeckien, René Essomba Kamerun, Prins Faisal Fahd Abdul Aziz Saudarabien, Tan Seri Hamzah Bin Haji Abu Samah Malaysia, Joao Havelange Brasilien, Flor Isava Fonseca Venezuela, Lee Kun Hee Sydkorea, Mario Vazquez Rane Mexico. Två ledamöter hade avlidit sedan förra sessionen, Hadj Mohammed Benjelloun Marocko och hedersledamoten German Rieckehoff Puerto Rico.

Organisationskommittén för Sydney meddelade att allt går enligt planerna. Ny gren på programmet blir Modern femkamp för damer. Segelbåtsklassen Starbåt återinföres. Antalet grenar blir 294 och 42 procent av utövarna blir kvinnor.

Följande kandidater har anmält intresse för vinter-OS 2006, Klagenfurt (Österrike), Zakopane (Polen), Helsingfors (Finland), Sion (Schweiz), Poprad-Tatry (Slovakien) och Turin (Italien). Omröstning äger rum i juni 1999. Calgary i Kanada har anmält intresse för att arrangera OS 2010.

IOC exekutivkommitté består efter sessionen av Juan Antonio Samaranch president, Pal Schmitt, Rickard Pound, Anita de Frantz och Keba Mbaye vicepresidenter, Kevan Gosper, Thomas Bach, Chiharu Igaya, Kim Un Yong, Marc Hodler och Jacques Rogge.

Följande nya medlemmar invaldes i IOK, Leo Wallner (Österrike), HRH Prinsen av Oranien (Nederländerna), Ser Miang Ng (Singapore) och Mohammad Samih Moudallah (Syrien).

Följande internationella förbund gavs provisoriskt erkännande, Automobil, Motonautique, Bodybuilding, Sumobrottning och Motorcykel. Erkännandet betyder inte att man ställer sig i kö för att komma med på det Olympiska programmet utan bara att IOK erkänner idrottsförbunden som förhandlingspartner.

Leif Freij död

Brottaren Leif Freij har avlidit 55 år gammal. Han tillhörde en brottarfamilj. Hans far Lorentz tillhörde sverigeeiteln,

Världens största samling

Kanske är världens största privata samling av Olympiana svensk. Den innehåller av en person som själv varit olympier. Hans namn är Lars Hindmar och gångare. Det hela började 1947 med några sportfrimärken. I dag kryddas samlingen av flera rariteter. En av dessa rariteter är en Rörstarandstallrik som gavs ut 1912 när svensken Erik Lemming vann guld i spjutkastning på 60,84. Den tallriken finns inte ens i Rörstrands egen samling.

En lokal med vitmålade väggar och spotlights innanför fönster försedda med tjuvgaller konstnärligt utformade i stål med de Olympiska ringarna som motiv finns hans samling.

Här innanför finns troligen världens största privata samling Olympiana. Ägaren Lars Hindmar tävlade själv i OS i gång i Helsingfors 1952 och i Melbourne 1956. Vid båda tillfällena blev han visad av banan just när han hade stora chanser att ta medalj. Det hade kunnat bli ytterligare rariteter till hans samling.

Slog världsrekord

Tre gånger tidigare hade han slagit världsrekord på fem engelska mil men vid varje tillfälle hade Svenska Gångförbundet kastat dokumenten i papperskorgen. Det blev en het debatt för och emot Lars Hindmar.

Detta skedde för mer än 40 år sedan och är nu historia. Lars fick upprättelse den 4 april 1993 på Gångförbundets årsmöte. Han har också förklarat att han inte är bitter för det som hände. Genom de oförrätter han drabbades av blev han mycket stark och det gav honom onaturlig energi.

Kanske är det denna energi som drivit honom att under nästan 50 år bygga upp sin enorma samling och givetvis är det lite revansch för Lars Hindmar. Detta i kombination med hans forskarnät har skapat denna fina men för lite uppmärksammade samling.

Det hela började 1947 när han fick en folder sportfrimärken efter tävlingar i Rumänien.

Lars har också ställt en del materiel till SOF-Bulletinens förfogande och vi kommer efter hand att publicera detta. Lars avslutar sitt brev till SOF-Bulletinen att han med nöje ser fram mot varje nummer av SOF-Bulletinen.

STIG NILSSON

hans farbror Gustaf blev olympisk mästare (London 1948) och världsmästare och morbrodern Egon Svensson tog OS-silver i Berlin 1936. Leif Freij representerade Sverige vid OS i Rom 1960 och var då blott 17 år. Han tog silver både i EM och VM och tog hem fem SM-guld.

Olympiskt på Idrottsantikariatet

Olympisk litteratur är ett stort samlarområde världen över. Mycket av Olympiskt intresse kan du finna på SOF-medlemmen Sivert Zacharoffs Idrottsantikariatet i Vällingby. En av godbitarna som finns i butiken är "Med Svenskarne till Athén 1906" av Baltzar Roosval utgiven i Stockholm 1906 på Gustafson & Pahlsons Bokförlag.

Alla intresserade kan rekvidrera katalog nr 4, som innehåller drygt åttahundra titlar. Där finns en "tung" Olympisk avdelning med tonvikt på OS i Stockholm 1912 men även mycket litteratur från andra Olympisk Spel.

Under avdelningen Biografier/Memoarer hittar du gamla Olympier som Sven Rydell, Sigge Lindberg, Sven Uttersström, Johan Richthoff med flera.

RekordMagasinet och AllSport

RekordMagasinet och AllSport har en väl tilltagen plats på Antikariatet och många nummer innehåller Olympiskt material. T o m RekordMagasinet nr 1 från 1942 finns i samlingarna. Tidningarna finns dels lösa dels som inbunda årgångar. Även intressanta nummer av Idrottbladet kan man hitta där. Originalteckningar av Hermansson, Åke Sköld, Rit Ola, Tecknar Lasse, Tecknar Anders, Thord m fl finns också bland fynden.

Bland böckerna finns Jubileumsskrifter, Uppslagsverk, inbundna Idrottstidningar samt de svenska kalendrarna, Fotbollboken, Bandyboken, Ishockeyboken och Handbollboken.

Men det finns också mycket annat. Som SOF-medlem kan du ringa Sivert Zacharoff som ger dig personlig service eller allra helst göra ett besök på Grimstavägen 170.

Förutom böcker finns på Idrottsantikariatet autografer, nålmärken, samlarbilder, samlaralbum, program m m.

Autografer

Bland autograferna kan vi nämna Assar Rönnlund, Bengt Baron, Bob Mathias, Bruno Söderström (guld i OS 1906 i stavhopp, 3a i OS 1906 i spjut), Floyd Patterson, Gaston Reiff (OS-guld i London 1948 på 5000 meter - avliden), Gösta Fåglum, Håkan Lidman, Arne Åhman, Ingemar Johansson, John Svanberg (OS-silver 1906 i Athen på 5 miles och marathon), Lasse Virén, före SOF-medlemmen Lennart Hyland, Prins Bertil, Ralph Boston (OS-guld i längdhopp 1960), Sven Tumba, Ulrika Knape, Åke "Plutten" Andersson och många, många fler.

Magdalena prisad

Världscupsegrarinnan i skidskytte som inte lyckades i OS i Nagano har tilldelats årets Victoriastipendium, som utdelades på Öland av kronprinsessan.

IOC Olympic Prize

IOC Olympic Prize för 1998 har tilldelats Dr Savio Lau-Yuen Woo, University of Pittsburg, USA. SOK hade ansökt om priset för professor P O Åstrand.

Tio miljoner till OS-hopp

Sveriges Olympiska Kommité har delat ut cirka tio miljoner kronor från sponsormedel till de olympiska sommaridrotterna för 1998 års säsong. Pengarna riktas i första hand till de topp- och kvalgrupper som SOK tagit fram inför OS i Sydney år 2000.

Det är ungefär lika mycket som sommaridrotterna fick förra säsongen. SOK har också genom Olympisk Support, fördelat 3,5 miljoner till sommarförbunden. De pengarna används i första hand för resurspersoner och speciella projekt.

Så här fördelades pengarna: Simning 825 000 kronor, handboll 700 000, friidrott , kanot, segling, 650 000, ridsport 600 000, rodd 500 000, brottning 450 000, badminton, bordtennis 400 000, boxning, bågskytte, cykel, sportskytte, 350 000, fäktning, volleyboll 300 000, fotboll, modern femkamp 250 000, basket, taekwondo, tennis, tyngdlyftning, 200 000, judo 175 000, gymnastik, triathlon, 150 000, baseboll, landhockey 100 000.

IOK förbjuder marijuana

Marijuana och andra så kallade mjuka droger kommer att bli uppsatta på Internationella Olympiska Kommiténs lista över förbjudna preparat. Man vill undvika att en liknande händelse, som den med snowboardåkaren Ross Rebagliati i Nagano, skall upprepas. Han blev guldmedaljör och fälld vid dopingtest, men friades sedan, eftersom marijuana inte fanns på IOKs dopinglista. Regeln gäller bara OS. Några av de internationella förbunden anser inte att mjuka droger är prestationshöjande och har därför inte med dessa droger på sina listor.

Bokrecensioner

Bill Mallon, Ture Widlund: The 1896 Olympic Games. Results for All Competitors in All Events. McFarland & Co, Box 611, Jefferson NC 28640 USA. 1998 260 x 183 mm. 152 sid. USD 32,50 + USD 6 frakt. (Förlaget tar Visa, Master Card och American Express)

Det Olympiska jubileet 1996 - 100 år av OS - tycks ha utlöst en febril författarverksamhet. En rad publikationer, mer eller mindre högklassiga, har tagits fram. Det skall vi vara tacksamma för. När OS-premiären ägde rum i Athen var idrotten inte alls etablerad - kanske allra minst i Grekland - och informationskraven var helt andra än våra dagars. Vi som fördjupat oss i detaljer, namn och siffror från den tiden har djupt beklagat detta och har därför all anledning att brista ut i högljudda bifallsyttringar över den bok som de minutiöst noggranna forskarkollegerna Bill Mallon och "vår egen" Ture Widlund kommit ut med. Med all respekt för en del tidigare mycket goda verk så utklassar den här volymen allt och kan för fördel ses som en officiell redogörelse.

Låt oss börja med de utomordentligt intressanta artiklar om förhistorien och de Coubertins till synes hopplösa uppgift att få ordning och reda ... och hur han lyckades med hjälp av den grekiske kronprinsen... och hur han tragiskt nog mer eller mindre "fråntogs" äran av grekerna att ha varit nyskaparen.

Men av speciellt intresse är det halvdussin artiklar publicerade i olika amerikanska tidningar och tidskrifter bara månaderna efter OS. De är var och en underbara skildringar, tidstypiska och full av högtintressanta små avslöjanden. Man nästan jublar åt häcksegaren Curtis' berättelse om den store hotellägaren som berättade att hans landsman gjort 19.5 på korta häcken och var oslagbar och hur den ädelmodige yankeen hade den goda smaken att inte avslöja att han aldrig hört någon använda så lång tid över häckarna. Eller hans berättelse om fransmannen med de vita handskarna som sprang både 100 meter och marathon... och faktiskt även 800 meter och 1500 meter.

De Coubertins artikel publicerad i The Century Magazine i november 1896 är utomordentlig och skildrar bl a problem med reglerna i de olika idrotterna. Nästan varje gren anordnades efter regler från än den ena, än den andra organisationen runt om i USA och Europa. Det var ju det som Stockholm delvis rådde bot mot för genom införande av klara och entydiga tävlingsreglementen.

Huvudändamålet med boken har dock onekligen varit att ta fram så exakta och korrekta resultat som möjligt och att fastställa antalet deltagare. Det är gjort på ett utomordentligt precist och exemplariskt koncentrerat vis. Startfälten har författarna lyckats kartlägga och summeringarna av de

olika nationernas deltagare med bl a detaljerade uppgifter om deras starter och persondata är mycket värdefulla.

Det är beklagligt att förläggarna tydligen ansett det för kostsamt att publicera en enda bild - speciellt som där finns så mycket av den varan att använda - de skulle ha inte bara prytt verket utan även givit en aktuell bild av deltagarnas ursprung och de redskap som nyttjades.

Sedan ställer man sig frågande till om det är av så stor betydelse med alla datoriserade sammanställning av äldsta och yngsta deltagare och en lång rad andra uppräknningar, speciellt som många dessutom tagits fram på "konstlad" väg. Och det finns verkligen belägg för att en av gymnaserna var 10 år och 218 dagar. Nog förefaller det att vara i otroligaste laget.

Var och en som sysslat med statistik och "research" förstår med vilken passion och kärlek de två författarna tagit sig an den till synes hopplösa uppgiften att få fram praktiskt taget 100-procentig information. Det skall vi alla olympiskt fascinerade ge dem en kraftig applåd för.

WOLF LYBERG

Bill Mallon: The 1900 Olympic Games. Results for All Competitors in all Events. McFarland & Co, Box 611, Jefferson NC 28640, USA 1998, 260 x 183 mm, 335 sid, USD 39,50 + USD 6.00 i frakt. (Förlaget tar Visa, Master Card och American Express).

OS 1900 i Paris är tillsammans med St Louis 1904 de mest svårgripbara av alla spel. Genom att tävlingarna arrangerades av världsutställningar utan kontroll av IOK är det mycket vanskligt att i mängden av tävlingar skilja ut de olympiska. De som ägnat sig åt OS 1900 har alla utifrån sina egna utgångspunkter bedömt vilka sporter och grenar som skall betraktas som olympiska. IOK har aldrig, varken 1900 eller senare, engagerat sig i den frågan. De har lagt spelen på hyllan.

Bill Mallon är, så vitt jag vet, den första som systematiskt, sport för sport, gren för gren, gått igenom alla tävlingar under världsutställningens egid för att avgöra vilka som skall anses vara olympiska. Han ställer upp fem kriterier för sitt urval:

1. Internationella (ej bara för fransmän)
2. Ej handikapp
3. Öppna för alla (ej för avgränsade grupper som militärer, juniorer o d)
4. Ej motorsporter
5. Endast för amatörer (utom fäktning)

Förtjänsten med Bill Mallons bok är att den klart redovisar varför han tar med eller utesluter sporter/grenar. Det har ingen gjort tidigare. Principerna kan alla hålla med om,

däremot har han, enligt min uppfattning, inte tillämpat dem helt konsekvent. Från sina utgångspunkter har han hittat två nya cykeltävlingar, 25 km bana och 5 km poänglopp. I gengäld tar han, på grund av penningpriser, inte med några skyttegrenar som de flesta andra anser vara olympiska, löpande vildsvin, levande duvor och tjänsterevolver 20 m. Han kom fram till att det var 95 tävlingar i 89 grenar (2 tävlingar i 6 grenar) i 19 sporter.

Vad Bill Mallon missat är att den tidens amatördefinition inte var densamma som senare tiders. Vid kongressen i Paris 1894, som beslutade om Olympiska Spelens återupplivande, antogs en amatördefinition som tillät penningpriser i "kapplöpning till häst, tävlingsskjutning och kappsegling".

I boken redovisas inte bara de tävlingar han anser vara olympiska utan även alla andra under världsutställningen, franska mästerskap, handikapptävlingar, tävlingar för professionella, juniorer, ungdomnar o s v. Det innebär att om man inte instämmer i Bill Mallons indelning så kan man göra sin egen och notera i kanten de man själv anser vara olympiska.

I en bok av den här omfattningen är det svårt att helt undvika fel. I sammanställningen på sid 14 och 308-309 är frigevär och frirevolver upptagna två gånger. På sid 233 har den beräknade tiden för "Lerina" i andra seglingen i 1-2-tonsklassen blivit fel.

Vi har äntligen fått en sammanställning av alla resultat från OS-världsutställningen i Paris 1900. Bill Mallon har, trots att det finns en del smärre felaktigheter, all heder av sitt verk. Boken rekommenderas alla som vill veta hur det gick i Paris 1900. Och vilken SOF-medlem vill inte det?

TURE WIDLUND

David Young: The Modern Olympics. A Struggle for Revival. The John Hopkins University Press. 2715 N Charles Street, Baltimore MD 21218-4319, USA. 1996. 235x 158 mm. 252 sid. USD 39,95 + USD 3.00 i frakt. (Förlaget tar Visa och Master Card).

David Young är professor i klassisk grekiska vid University of Florida. Via den klassiska grekiskan har han lärt sig modern grekiska. Med den kunskapen är han en av de få icke-grekiska olympiahistoriker som kan läsa och ta del av grekiska tidningar, böcker, brev, dokument och andra handlingar på originalspråket.

Vad David Young har gjort är något helt enastående. Han har spårat ursprunget till återupplivandet av de Olympiska Spelen i modern tid. Han har forskat i arkiv i Athen och Much Wenlock och hittat tidigare ej kända brev och andra handlingar. Den som först väckte tanken på Olympiska Spel i modern tid var en grekisk tidningsredaktör, författare och poet, Panagiotis Soutsos född 1806. 1835 skrev han till

inrikesministern, Kolettis, och föreslog att 25 mars (julianska kalendern) skall bli Greklands nationaldag och att man som ett led i firandet av nationaldagen skulle hålla Olympiska Spel. Kolettis gillar Soutsos förslag och rekommenderar att de genomföres. Innan beslut tas måste emellertid Kolettis avgå och hans efterträdare genomför bara den del av Soutsos förslag som avser datum för nationaldagen och fr o m 1836 är 25 mars Greklands nationaldag.

Soutsos återkommer flera gånger med sitt förslag om Olympiska Spel bl a 1842 och 1851. Det var Soutsos kampanj som i sin tur fick Evangelis Zappas att 1856 föreslå kung Otto och den grekiska regeringen att i samband med nationaldagen 25 mars 1857 ordna Olympiska Spel, vilka helt skulle bekostas av Zappas själv. Då Zappas bodde i Rumänien handlades frågan av utrikesministern, som ogillade sport. Därför drog frågan ut på tiden och först 1859 kom de av Zappas föreslagna och bekostade spelen till stånd.

David Young väver sedan ihop trådarna med de olika aktörerna som agerade för och ordnade Olympiska Spel på lokal nivå, Soutsos, Zappas, William Penny Brookes, John Hulley, m fl fram till Pierre de Coubertin. Han visar att det varit ingående kontakter mellan de i England som stod för Wenlock Olympian Games, Liverpool Olympic Festivals, och National Olympian Games, främst William Penny Brookes, och de som svarade för de Olympiska Spelen i Athen 1859, 1870, 1875 och 1888/89.

Hans forskning är banbrytande och ger en delvis ny syn på förhistorien till de nuvarande Olympiska Spelen. Young hävdar t o m att de Coubertin avsiktligt mörkat om den inspiration han fått via Brookes och Zappas Olympiska Spel och det inflytande de haft på honom. Han ville inte dela med sig av äran att vara de Olympiska Spelens återupplivare med någon annan. Själv tycker jag det är att ta i, men den som läser kan bilda sig en egen uppfattning med hjälp av de nya fakta som Young presenterar.

I slutet av boken finns ett kapitel om OS i Athen 1896. Det håller inte samma klass som boken i övrigt. Där finns tyvärr ett inte ringa antal småfel och missuppfattningar. Men boken skall inte läsas för vad han skriver om OS 1896, utan alla de händelser och kontakter som ledde fram till beslutet om att arrangera OS i Athen 1896. Det borde alla OS-intresserade göra.

TURE WIDLUND

Athanasios Tarasouleas: The Annals of the Pre-Olympic Games Period Athens 1895-1896. A. Tarasouleas. 10 Odos Stadiou, Athen TT 10564, Grekland. 1997. 240 x 218 mm. 124 sid.

Athanasios Tarasouleas torde vara Greklands främsta olympiahistoriker vad avser spelen 1896 och 1906. Bland

hans tidigare Olympiaböcker kan nämnas "The Olympic Games in Athens 1896-1906" och "Greek Participation in the Modern Olympic Games".

Nu tar han på nytt upp 1896, men inte om tävlingarna utan ur organisatorisk synvinkel. Han har gått igenom organisationskommitténs och dess specialkommittéers handlingar och följer ett antal frågor i kronologisk ordning, restaureringen av Athens antika Stadion, byggandet av skjutbanan och velodromen, de utländska deltagarnas mottagning och inkvartering, medaljer och diplom, biljetter, Athens utsmyckning o s v. Organisationsarbetet kom inte igång förrän i mitten av januari 1895 och det är faktiskt imponerande att man på lite drygt ett år hann med allting fram till spelens invigning 25 mars 1896.

Han avslöjar en del, i varje fall för mig, tidigare ej kända fakta. När velodromen skulle byggas stod valet mellan Kallithea, invid skjutbanan, och Neo Faliron. Den underkommitté som studerade frågan rekommenderade Kallithea. Det låg närmare Athen, markförhållandena var bättre och det skulle bli billigare där. Då kommer Pireus-Athens järnvägsbolag med ett erbjudande om att skänka marken och ge ekonomiskt bidrag till byggnadskostnaderna om velodromen förlades till Neo Faliron. Kostnaderna räknade man sedan med att få tillbaka genom att åskådarna på velodromen skulle åk deras tåg. Organisationskommittén kunde inte motstå järnvägsbolagets erbjudande utan velodromen förlades till Neo Faliron och OS-historiens första sponsoraftal var ett faktum (även om det inte hette så 1896).

Ett annat intressant faktum är att turneringarna i fotboll och vattenpolo inte avfördes från programmet, i brist på utländska anmälningar, förrän 16 mars 1896, bara nio dagar före invigningen.

Boken finns i en grekisk och en engelsk version. Tyvärr är översättningen till engelska i många fall bristfällig. Är man bar medveten därom kan man läsa boken med behållning. Den visar vilka problem organisationskommittén hade och hur man löste dem.

TURE WIDLUND

Rude Cerne: Nagano '98. Das Olympia-Buch. Sportverlag, Charlottenstrasse 13, 10969 Berlin, Tyskland. 1998. 285x205 mm. 193 sid. DM 29.90

Sportverlag i gamla DDR gav under den tiden efter varje OS, sommar som vinter, ut alldeles utomordentliga OS-böcker, med fylliga reportage och resultatsammanställningar, naturligtvis med tyngdpunkten på de egna insatserna.

När Sportverlag nu efter återföreningen ger ut en OS-bok om de för Tyskland så lyckosamma vinterspelen i Nagano, bästa nation, t o m bättre än Norge, är det en hel annan stil på publikationen, den numera så vanliga glättiga stilen med

många flashiga färgbilder.

En bok av det här slaget är inte ett emansverk. Huvudredaktören, Riude Cerne, är gammal konståkare, främsta merit är en fjärde plats för Västtyskland vid OS i Sarajevo 1984. Han skriver som sig bör om konståkning. Till sin hjälp har han haft flera välkända medarbetare. Volker Kluge, framstående OS-historiker med flera OS-böcker bakom sig, skriver om den historiska bakgrunden och de nordiska skidgrenarna, Ulrich Wehling, med tre OS-guld i nordisk kombination, skriver om sin specialgren, Andrew Jennings, ökad som en av författarna till "Lords of the Rings", skriver om hur världens då rikaste man, Yoshiaki Tsutsumi (nu lär det väl vara Bill Gates), skaffade spelen till Nagano, Gunda Niemann-Stümemann, ett guld, två silver i Nagano, berättar om hur hon lärde sig bemästra klappskriskorna.

Under den glättade ytan, som kan verka avskräckande på seriösa läsare, finns det alltså mycket intressant och värdefull läsning. Skidor tar största utrymmet, 48 sidor, skridskor 32, ishockey, rodel och skidskytte 8 sidor vardera, bobsleigh 6 och curling 4.

Boken avslutas med ett resultatblock om åtta sidor. De åtta bästa i varje gren och alla tyskarnas resultat och placeringar samt alla matchresultat i curling och ishockey. Det man saknar i detta avsnitt är ordentliga serietabeller i ishockey

TURE WIDLUND

RS mot konstester

Riksidrottsstyrelsen har diskuterat förekomsten av konstester i samband med Olympiska Spel. Styrelsen var helt enig om att det oetiska i sådana tester och beslutade att skriva till regeringen för att få ett klagörande om konstester är förenliga med svensk lag.

Om det visar sig vara det kräver styrelsen en lagändring.

Den norska idrottsrörelsen har tidigare gjort en motsvarande framställning till sin regering.

Rättelse

Öyvind Tronstad har påpekat några felaktigheter i SOF-Bulletinen nr 2 1998:

s 4: Tomas Gustafson var inte bäste svensk 1992. Det var Pernilla Wiberg.

s 8: Egil Danielsen kastade spjutet 85,71 och inte 85,79 som det står nederst på sidan.

s 13: Björn Dählie är bäst, som det står överst på sidan. Men medaljfördelningen är fel. Han har 8 guld, 4 silver och inget brons.

Redaktionen tackar för uppmärksamheten.

Olympisk Cup

Coupe Olympique instiftades 1906 av Pierre de Coubertin för att delas ut till en institution eller organisation, som verkat för den olympiska rörelsens utveckling. Trofén finns för jänman i IOK-högkvarteret i Lausanne och mottagaren får en bronsplakett och ett diplom. Cupen delas ut årligen och första gången gick den till "Touring Club de France". Sverige har fått den tre gånger. 1908 fick Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande den, 1940 Svenska Gymnasik- och Idrottsföreningarnas Riksförbund (nuvarande Riksidrottsförbundet) och 1947 fick J Sigfrid Edström den. Följande organisationer har erhållit den Olympiska Cupen:

- 1906 Touring Club de France
- 1907 Henley Royal Regatta
- 1908 Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande
- 1909 Deutsche Turnerschaft
- 1910 Ceska obec Sokolska
- 1911 Touring Club Italiano
- 1912 Union des Sociétés de Gymnastique de France
- 1913 Magyar Athletikai Club
- 1914 Amateur Athletic Union of the United States
- 1915 Rugby School. England
- 1916 Cenfrérie Saint-Michel de Gand
- 1917 Nederlandsche Voetbal Bond
- 1918 Equipes Sportives du Front Interallié
- 1919 Institut Olympique de Lausanne

- 1920 Y.M.C.A. International College, Springfield, MA, USA
- 1921 Dansk Idræts Forbund
- 1922 Amateur Athletic Union of Canada
- 1923 Associació Sportiva de Catalunya
- 1924 Finlands Gymnastik- och Idrottsförbund
- 1925 National Physical Education Committee of Uruguay
- 1926 Norges Skiforbund
- 1927 Robert M Thomson, USA
- 1928 Junta Nacional Mexicana
- 1929 Y.M.C.A. World's Committee
- 1930 Association Suisse de Football et d' Athlétisme
- 1931 National Playing Fields Association, Storbritannien
- 1932 Deutsche Hochschule für Leibestübungen
- 1933 Societé Fédérale Suisse de Gymnastique
- 1934 Opera Dopolavoro Roma
- 1935 National Recreation Association of the USA
- 1936 SEGAS - Syndesmos ton Ellenikon Gymnastikon ke Athlitikon Somatou
- 1937 Österreichischer Eislauf Verband
- 1938 Königl. Akademie für Körpererziehung, Ungern
- 1939 Kraft durch Freude, Tyskland
- 1940 Svenska Gymnastik och Idrottsföreningarnas Riksförbund.
- 1941 Finlands Olympiska Kommité
- 1942 William May Garland, USA
- 1943 Comité Olimpico Argentino
- 1944 Staden Lausanne
- 1945 Norges Friidrettsforbund
- 1946 Comité Olimpico Colombiano
- 1947 J Sigfrid Edström, IOKs president
- 1948 The Central Council of Physical Recreation, Storbritannien
- 1949 Fluminense Futebol Clube, Rio de Janeiro
- 1950 Comité Olympique Belge, New Zealand Olympic and British Empire Games Association
- 1951 Académie des Sport, Paris
- 1952 Staden Oslo
- 1953 Staden Helsingfors
- 1954 Ecole Fédérale de Gymnastique et de sports Macolin (Magglingen) - Schweiz

1955 Comite Organizacion VII Juegos Centroamericanos y del Caribos, Mexico 1954
Comite Organizacion II Juegos Panamericanos Mexico 1995

1956 Ingen utdelning

1957 Federazione Sport Silenziosi d'Italia, Milano

1958 Ingen utdelning

1959 Panathlon Italiano, Genua

1960 Centro Universitario Sportivo Italiano

1961 Helms Athletic Foundation, Helms Hall, Los Angeles

1962 Comité Organizacion IV Juegos Deportivos Bolivarianos, Barranquilla 1961

1963 Australian British Empire and Commonwealth Games Association

1964 Staden Tokyo
Southern California Committee for the Olympic Games

1965 Ingen utdelning

1966 Association Intrenationale des Sports Silencieux, Liège

1967 Los Juegos Deportivos Bolivarianos
ODEPA Organización Deportiva Panamericana

1968 Staden Mexicos innevånare

1969 Polski Komitet Olimpijski

1970 Organizing Committee of the VI Asian Games Bangkok 1970

1971 Comité Organizacion VI Juegos Panamericanos, Cali 1979

1972 Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
Staden Sapporo

1973 Staden Münchens innevånare och åskådarna vid OS 1972

1974 Bulgarski Olimpijski Komitet

1975 CONI Comitato Olimpico Nazionale Italiano
Staden Innsbruck

1976 CSTV, Tjeckoslovakiska Föreningen för Fysisk Kultur och Sport

1977 Comité Olympique Ivoirien

1978 Epitropi Olympiakon Agonon tis Ellados

1979 Organizing Committee of the 1978 World Rowing Championships, Lake Karapiro Nya Zeeland.

1980 Ginasio Clube Portugues

1981 Confédération Helvétique
Internationella Olympiska Akademin

1982 Racing Club de France

1983 Comité Olimpico de Puerto Rico

1984 Organisations Kommitten, första VM i friidrott, Helsingfors 1983

1985 Kinas Olympiska Kommitté

1986 Staden Stuttgart (åskådarna vid EM i friidrott 1986)

1987 L'Équipe

1988 Australiens folk

1989 Staden Calgary
Staden Söul
La Gazzetta delLo Sport

1990 PaNellinos Gymnastikos Syllogos, Athen

1991 Japans Olympiska Kommitte

1992 Departementet Haute-Savoie Région Rohne-Alpes
Staden Barcelona

1993 Comité Olympique Monégasque

Coupe Olympique har inte utdelats sedan 1994

Kanotsegling till kanot

Sedan årsskiftet finns inte Svenska Kanotseglarförbundet längre. Det har gått upp i Svenska Kanotförbundet. Kanot har varit en olympisk sport där Sverige haft stora framgångar. Kanotsegling har inte varit med på OS-programmet, men nu har Kanotförbundet möjlighet att verka för att kanotsegling också blir en olympisk sport. Men kanotsegling är en liten sport, bara 12 föreningar i Sverige.

Tio-bästa-listan

Sportjournalisternas Klubb, Stockholm utser varje år de tio bästa idrottsmännen i Sverige. Ofta sättes OS-meriter högst. 1996 vann som vi tidigare meddelat Ludmila Engqvist individuellt och i lag Agneta Andersson/Susanne Gunnarsson, alla med OS-guld i bagaget.

Även maratontabellen över de som hamnat på tio-bästa-listan leds av en olympier, Ingemar Stenmark. På andra plats följer Björn Borg. Sedan kommer fler olympier, Sixten Jernberg och Gunde Svan. På femte plats kom ytterligare en tennisspelare som även han deltagit i OS, Stefan Edberg och han följdes närmast av Gert Fredriksson och Gösta Pettersson, båda rikt OS-meriterade.

1955 Comite Organizacion VII Juegos Centroamericanos y del Caribos, Mexico 1954
Comite Organizacion II Juegos Panamericanos Mexico 1995

1956 Ingen utdelning

1957 Federazione Sport Silenziosi d'Italia, Milano

1958 Ingen utdelning

1959 Panathlon Italiano, Genua

1960 Centro Universitario Sportivo Italiano

1961 Helms Athletic Foundation, Helms Hall, Los Angeles

1962 Comité Organizacion IV Juegos Deportivos Bolivarianos, Barranquilla 1961

1963 Australian British Empire and Commonwealth Games Association

1964 Staden Tokyo
Southern California Committee for the Olympic Games

1965 Ingen utdelning

1966 Association Intrenationale des Sports Silencieux, Liège

1967 Los Juegos Deportivos Bolivarianos
ODEPA Organización Deportiva Panamericana

1968 Staden Mexicos innevånare

1969 Polski Komitet Olimpijski

1970 Organizing Committee of the VI Asian Games Bangkok 1970

1971 Comité Organizacion VI Juegos Panamericanos, Cali 1979

1972 Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
Staden Sapporo

1973 Staden Münchens innevånare och åskådarna vid OS 1972

1974 Bulgarski Olimpijski Komitet

1975 CONI Comitato Olimpico Nazionale Italiano
Staden Innsbruck

1976 CSTV, Tjeckoslovakiska Föreningen för Fysisk Kultur och Sport

1977 Comité Olympique Ivoirien

1978 Epitropi Olympiakon Agonon tis Ellados

1979 Organizing Committee of the 1978 World Rowing Championships, Lake Karapiro Nya Zeeland.

1980 Ginasio Clube Portugues

1981 Confédération Helvétique
Internationella Olympiska Akademin

1982 Racing Club de France

1983 Comité Olimpico de Puerto Rico

1984 Organisations Kommitten, första VM i friidrott, Helsingfors 1983

1985 Kinas Olympiska Kommitté

1986 Staden Stuttgart (åskådarna vid EM i friidrott 1986)

1987 L'Équipe

1988 Australiens folk

1989 Staden Calgary
Staden Söul
La Gazzetta delLo Sport

1990 PaNellinos Gymnastikos Syllogos, Athen

1991 Japans Olympiska Kommitte

1992 Departementet Haute-Savoie Région Rohne-Alpes
Staden Barcelona

1993 Comité Olympique Monégasque

Coupe Olympique har inte utdelats sedan 1994

Kanotsegling till kanot

Sedan årsskiftet finns inte Svenska Kanotseglarförbundet längre. Det har gått upp i Svenska Kanotförbundet. Kanot har varit en olympisk sport där Sverige haft stora framgångar. Kanotsegling har inte varit med på OS-programmet, men nu har Kanotförbundet möjlighet att verka för att kanotsegling också blir en olympisk sport. Men kanotsegling är en liten sport, bara 12 föreningar i Sverige.

Tio-bästa-listan

Sportjournalisternas Klubb, Stockholm utser varje år de tio bästa idrottsmännen i Sverige. Ofta sättes OS-meriter högst. 1996 vann som vi tidigare meddelat Ludmila Engqvist individuellt och i lag Agneta Andersson/Susanne Gunnarsson, alla med OS-guld i bagaget.

Även maratontabellen över de som hamnat på tio-bästa-listan leds av en olympier, Ingemar Stenmark. På andra plats följer Björn Borg. Sedan kommer fler olympier, Sixten Jernberg och Gunde Svan. På femte plats kom ytterligare en tennisspelare som även han deltagit i OS, Stefan Edberg och han följdes närmast av Gert Fredriksson och Gösta Pettersson, båda rikt OS-meriterade.

Andra dagen började med hästkapploppningen på Hippodromen. Man tävlade med fyrspann, körsvennen stod i en vagn på två hjul; det var egentligen en efterföljare till den gamla stridsvagnen, som varit bronsålderns supervapen. Hästkapploppningen var en farlig sport, kollisioner och vurpor var regel och det krävdes stor skicklighet av körsvennerna för att över huvud taget komma i mål. Men körsvennens namn har inte bevarats åt eftervärlden, det var i stället hästarnas ägare som utropades som segrare. I listorna över hästkapploppningens segrare finner vi alltså de rika godsägarna och ofta nog furstarna, både grekiska kungar och romerska kejsare. Och det här systemet tillät faktiskt också kvinnor att delta fast det var förbjudet för dem att själv uppträda i Olympia. Några grekiska prinsessor och rika damer fanns namngivna som segrare, d v s som ägare till det segrande fyrspannet i hästkapploppningen i Olympia.

Andra dagens eftermiddag var det femkamp i Stadion. Femkampen bestod av diskuskastning, längdhopp, spjutkastning, sprinterlopp (ett stadion) och brottning. Tredje dagen skulle sammanfalla med fullmånen och då ägnades förmiddagen åt gudstjänst, processioner och offer av hundra oxar vid Zeus altare. På eftermiddagen var det juniortävlingar. Pojkarna tävlade i sprinterlopp (ett stadion), brottning, pankration och boxning.

Fjärde dagen inleddes med löpningar för vuxna män. Man sprang 192 meter, 384 meter samt 4614 meter d v s man tävlade i löpning över en stadionlängd resp stadions längd fram och tillbaka samt tolv gånger Stadion fram och tillbaka. På fjärde dagens eftermiddag kom så tävlingarnas höjdpunkter, brottning, boxning och pankration. Framåt kvällen fjärde dagen gick sist grenen som var ett dubbelt stadionlopp i full utrustning med vapen.

Den femte dagen ägnades åt prisutdelning och avslutningsbankett för segrarna.

Vilken seger var den ärorikaste i Olympia? Alldeles säkert hästkapploppningen, men den segern var ju förbehållen furstarna och andra rika personer som hade råd att hålla sig med hästkapploppningshästar. Men den gren som var äldst var sprinterloppet över en stadionlängd, som länge betraktades som den finaste idrottstävlingen. Med tiden blev det ändock pankration, som rankades högst. I de tävlingar som hade penningpriser kan man utläsa denna rangordning som gällde för tvåhundraålet efter Kristus: Segraren i pankration fick 3000 drachmer medan segraren i sprinterloppet fick 1250 drachmer och sedan sjönk skalan till femkampen som bara gav 500 drachmer i segerpremie. Femkampen hade alltid rankats lågt, den var förmodligen för tråkig att följa för publiken. Det var precis tvärtom med pankration som alltid rankats mycket högt och betalats bra. 3000 drachmer torde ha motsvarat tio årslöner för en soldat.

UR BOKEN BRÖD OCH SKÅDESPEL

En främling, som i slutet av mars eller början av april 1896 anlände till Athen, fick obetingat det intrycket att man där inte tänkte på något annat än de förestående Olympiska Spelen. Staden var klädd i flaggskrud, vars rikedom även gav de tarvligaste gator och hus en festlig prägel. Över de stora huvudgatorna sträckte sig oöverskådliga rader av halvbågar som efter solnedgången strålade av täta gaslågor. "Syntagma"-platsen (Place de la Constitution) och "Omonia"-platån (Place de la Concorde) lät sina ångspårvagnar, sina palmer och cyresser om- och överstrålas av ett ljushav, bildat av gasljusdekorationer och elektriska båglampor.

Som sagt, Athen är för ögonblicket fullständigt upp i förberedelserna till de Olympiska Spelen. Tidningarnas spalter har ej rum för något annat än program, notiser och annonser angående denna nationalsak; de anländande förnämligare idrottsmännen avbildas, biografieras, intervjuas och firas. När en större delegation anländer, mötes den med musik vid stationen och föres i triumf - redan före sin eventuella seger - till sin bostad. Fransmännen mottogs t ex och ledsagades med marseljäsens toner.

Vägen till den stora, i sanning imponerande och enastående "vädjebanan", det panateneiska stadion, påminner genom förgyllda inskriftsköldar i varje gathörn, att nutidens idrottsmän ha en anseelig rad av föregångare att erinra sig på denna klassiska mark. Sköldarna bär nämligen de betecknande årtalen 776 f Kr (första olympiadens första år) och 1896 e Kr.

UR JOHAN BERGMAN "PA KLASSISK MARK"

Bara segrar räknas

I antikens tävlingar var det inte ärofullt att endast deltaga och kämpa väl. Tvärtom var det bara segern som räknades, att bli tvåa var detsamma som att förlora, och att förlora var en skam och vanära.

Onomastos från Smyrna skrev reglerna för boxning och vann själv första boxningstävlingen i Olympia år 688 f Kr.

Charmis från Sparta vann sprinterloppet år 668 f Kr, och han var berömd för sin speciella diet som var uppbyggd på fikon.

Milon från Kroton officer och elev till vetenskapsmannen Pytagoras, blev antikens mest berömda idrottsman. Milon hade byggt upp sin enorma kroppshydda med en diet på kött, vilket var mycket ovanligt i en värld där maten huvudsakligen bestod av bröd, ost, fisk och grönsaker. Milon vann brottningen i Olympia inte mindre än fem gånger 532-516 e Kr.

UR BOKEN BRÖD OCH SKÅDESPEL

Maratonsegraren 1896

Den förste Maratonlöparens namn är glömd men i dessa dagar (1896) svävade hans moderne efterföljarens namn på allas läppar: den attiske bondesonen *Spiros Luis* från Amarusion var för ögonblicket den mest omtalade mannen i Hellas.

Det var nämligen han, vars vita kiton skymtade på avstånd på fredagen och bragte det panateneiska Stadions den dagen mer än 50 000 åskådare att samfällt resa sig upp, liksom nalkades en furste; det var han som drypande av svett, möttes vid Stadions port av tvänne kunungasöner och av dem till hälften bars fram till två applåderande och sina huvuden blottade kunungar; det var han, som fick en gåva på 25 000 drakmer av en frikostig landsman och en präktig gård och grund af en annan, ett guldur av en entusiastisk smyrneiska, en kyss, påstås det, av en excentrisk engelska, fribrev på kläder hos en skräddare, spisning för ett år hos en värdshusvärd, cigaretter för lika lång tid hos en tobakshandlare och fri rakning till döddagar hos en barberare i det segerdruckna Aten. Det var den gode några och tjugo år gamla Spiros Luis, ett par dagar förut en okänd åkerman på sin faders teg, vilket i en av Olympiadagarnas tidningar av insändare föreslogs - till riksdagsman för Attika i en ledighet, vartill man kort förut tänkt på den nyligen avlidna fd premierministern Trikupis.

Vad har egentligen den firade ynglingen uträttat? Jo han har segrat i den internationella kappspringningen från Maraton till Stadion i Aten - en sträcka af 40 kilometer, fyra svenska nymil. Han har gjort denna lilla nätta promenad på 2 timmar, 55 minuter och 56 sekunder, d v s med en hastighet som tvivelsutan skulle väcka anstöt ur djurskyddsynpunkt om den avtvings av en skjutshäst.

”Barbaren är slagen”, detta stolta ord gällde det att än en gång kunna få lägga i en Maratonlöparens mun. Och hellenernas patriotism har fått den triumfen att vinna detta efterlängtade mål. De utländska idrottsmännen, européer, amerikanare, australier, som här voro barbarer uppgåvo på vägen eller hunno först ansenligt senare fram. De tre förstkommande voro hellener; först i fjärde rumet kom en ungrare. (Anm: Den som kom trea i mål, Spiridon Belokas, blev sedermera diskvalificerad, sedan det uppdragats att han fått skjuts en bit av vägen.)

Att beskriva det jubel, varav det överfyllda Stadion vid 5-tiden denna fredagseftermiddag genljöd, är helt enkelt omöjligt. Man kan förstå, att massgestionen var av alldeles enastående art, då t ex den ovan nämnda smyrneiska damen med åsidosättande av all vanlig etikett störtar ned från en av raderna, rycker av sig sitt guldur och dess dyrbara kedja, bryter sig igenom trängseln av prinsar och hovmän och fäster sin gåva vid den okände ynglingen bröst. Att en mängd människor råkade i en övermäktig sinnesrörelses gråtparoxysmer, behöver väl härefter knappast antydas.

Hellenerna se i denna seger ett bevis på, att deras faders kraft ännu lever på den klassiska marken, och under intrycket av denna triumf förlåta de gärna amerikanare, att dessa vunnit de flesta andra tävlingar.

UR JOHAN BERGMAN ”PA KLASSISK MARK”

Nytt om senantikens Olympiska Spel

Bland de intressantaste fynden som grävningarna i Olympia år 1994 bjöd på är en bronsplatta, visserligen beskuren men mätande 75 x 40 cm med delar av en förteckning på olympiasegrare. Det verkar inte så revolutionerande med en utökning av listan på olympiasegrare med tanke på att den första listan kompletterades av Hippias från Elis redan ca 400 f Kr och att senare Aristoteles, Eratosthenes och Flegon reviderade verket. Historiskrivaren Timaios tog de olympiska spelen i bruk för sin tideräkning och detta tillämpades av t ex Pausanias, som i sin topografiska översikt konsekvent anger t ex: Detta inträffade under den och den olympiaden, den vid vilken så och så segrade i stadionloppet. Man anger i regel just segraren i stadionloppet, som skulle

ha stått först på en lista, liksom resultatlistorna i moderna tävlingar brukar börja med 100-metersloppet. En lista över just segrare i stadionlopp har vi refererad i Eusebius' krönika. Vad är det då som är så epokgörande med nyfyndet?

Jo, listan hos Eusebius slutar med segraren i de 249 spelen, som hölls år 217 e Kr och de ovannämnda författarnas verksamhet var ju avslutad långt tidigare. Efter 217 har vi i själva verket bara ytterligare ett fåtal olympiasegrare omnämnda fram till de 264 spelen år 277. Efter det har vi endast ytterligare två namn för hela 300-talet, innan spelen förbjöds av Theodosius år 393, och det uppges att vi inte ens vet om det hölls några spel under den tiden. Det påpekas ofta att den sista segraren vi har omnämnd är en armenisk prins vid namn Varazdates eller något liknande, kanske år 369 e Kr. I själva verket vilar omnämmandet av Varazdates på en mycket osäker grund. Vi har den från den senantike armeniske krönikören Moses av Chorene. Han skriver att kejsar Theodosius gjorde Varazdates till kung Armenien. Varazdates var en stark yngling som hade uppträtt i Olympia iklädd skinnen av ett lejon, som han egenhändigt hade dödat och där besegrat knytnävskämparna. Det står alltså inte att Varazdates blev slutsegrare i Olympia, och det står inte vilket år det var; det får man försöka räkna ut efter när han blev kung (hur stora är möjligheterna att få uppgifter som att Konstantin blev kung i Grekland år 1964, räkna ut i vilka olympiska spel han deltog som segrare?)

Nya segrare

Nu får vi alltså uppgifter om en rad nya segrare från en mängd olika orter från 1a årh f Kr framåt. Inskriften är ännu inte publicerad, men det spännande med listan är att segrarna har olympiadnumren uttagna och alltså kan dateras exakt. De två sista på listan är två athenska bröder som segrade i pankration för pojkar och boxning för pojkar i spelen efter varandra. Eukarpidēs i de 290 spelen och Zopyros i de 291 d v s år 381 resp 385 e Kr. Verksamheten i Olympia var alltså fortfarande i gång då, och årets grävningar kan för övrigt också påvisa byggnadsverksamhet i Olympia efter herulernas härjningart år 267, t ex byggandet av en badanläggning ca 300 e Kr.

PAAVO ROOS

DOCENT KLASSISKA INSTITUTIONEN

LUNDS UNIVERSITET

Stockholms Idrottsförbund 100 år

Stockholms idrottsförbund firade den 21 juni 100 år. Stockholms Idrottsförbund är landets äldsta distriktsförbund. Firandet inleddes med musik vid Stockholms Stadions Vallhallavägscentrum. Kultur och fritidsborgarrådet Maria-Paz Acchiardo höll ett jubileumstal och invigde och avtäckte en staty vid entren från Valhallavägen. Det är en spjutkastare och utgör en gåva från Stockholms stad till Stockholms Idrottsförbund med anledning av 100 års jubileet. Borgarrådet poängterade att priset är tillägnat alla de tusentals ledare som under 100 år gjort ett så fantastiskt arbete för idrotten och ungdomen i Stockholm. Både hon och Lars Liljegren påpekade vikten av att Stockholmsdistriktets 22 kommuner regionaliseras så att man ex vis när det gäller anläggningar kan samarbeta. Därefter samlades man i Stadions fondläktare för en buffé och bildandet av Stockholms Idrottshistoriska förening. Sådana föreningar finns redan i de flesta distrikt i landet.

Till ordförande i den nybildade föreningen valdes Björn Persson. Till ledamöter på ett år valdes Bengt Andersson och Gun Ahl och på två år Ulla Jansson och Yngve Skärlund. Till sig adjungerade styrelsen Tommy Forsgren som sekreterare. Jan Wallin och Ulf Henriksson valdes till revisorer medan valberedningen består av Kjell Adolffson (samma kallande), Monica Engebo och Bengt Schelin.

Medlemmar i föreningen kan vara såväl fysiska och juridiska personer som privatpersoner, idrottsföreningar, förbund och organisationer. Föreningen har till uppgift enligt de antagna stadgarna "att dokumentera, främja och samordna Stockholmsidrottens historia samt att i museilokal ge möjlighet att ta del av Stockholmsidrottens historia."

SIHF kommer att ha sitt kansli hos Stockholms Idrottsförbund, Svetsarvägen 4 i Solna och medlemsavgifter är 100 kronor för privatpersoner och organisationer betalar upp till fem årsavgifter (5 x 100 kr) beroende på storlek.

Efter föreningens bildande redovisade Göran Långsved att Stockholm 2004 kunde uppvisa ett överskott på sin verksamhet och överlämnade 200 000 kronor till Stockholms Idrottsförbund som skall utgöra en fond från vilken avkastning skall utdelas till nominerade idrottsmän i Stockholm.

Olympiska Spel i antiken

Olympia var Zeus förnämsta helgedom och Guden var de Olympiska Spelens beskyddare. Det stora offret till Zeus, 100 oxar, skänkta av staden Elis, inom vars område Olympia låg, var spelens religiösa höjdpunkt och avslutades med en festbankett. Zeus heliga fågel var örnen som ofta avbildades i samband med guden. Det äldsta templet i Olympia var ägnat åt Hera. Till hennes ära firades mellan de manliga spelen en kvinnlig idrottsfest, vars höjdpunkt var tävlingslopp mellan unga flickor.

De olympiska tävlingarna ägde rum på stadion och hippodromen, som båda låg utanför tempelområdet. Den äldsta tävlingsgrenen var löpning. Därefter tillkom hästsport och femkamp, som omfattade löpning, diskuskastning, spjutkastning, längdhopp och brottning. Löpning och brottning fanns också som självständiga grenar. Långdistansloppet var 24 gånger stadions längd. 520 f Kr infördes också löpning med vapen, sköld och hjälm. Detta lopp var två stadion långt. Två populära, hårda för att inte säga råa grenar var boxning och pankraton, som var en blandning av boxning och brottning. I pankraton var i stort sett allt tillåtet utom att bitas och att trycka ut ögonen på varandra.

Det vanligaste motivet från spelen var diskuskastaren som också blev staty i antiken.

Hästsporten

Hästsporten var den mest prestigefyllda grenen. För denna gren fordrades stora ekonomiska resurser och grenen var förbehållen den besuttna överklassen. Men även en grupp av personer kunde äga häst och spanngemensamt. Alla hästtävlingar ägde rum på hippodromen som i Olympia var 600 meter lång. Äldst och viktigast var tävlingen med fyrspann. Denna tävling hade mytologisk anknytning. Tävling var också farlig. Speciellt var det lätt att kollidera vid vändningen. Senare tillkom även tävling med tvåspann och under en kortare period (500-444 f Kr) även tävling med biga dragen av mulåsnor. Att denna tävling så snart avfördes kan beror på att de inte ansågs nog förnäma. Förutom vagnslopp fanns även tävlingar med ryttare som red nakna utan sadel och stigbyglar.

Det var hästarnas ägare, som vann och inte körsvennen om inte ägaren körde själv. Därför kunde det egendomliga inträffa att kvinnor, som jnte hade tillträde till spelen ändå kunde bli olympiska segrare genom att äga den vinnande hästen.

UR FÖRENINGEN SVENSKA
ASTHENINSTITUTETS TIDNING
HELLENIKA

15

Två Olympiska heroer

Två Olympiska heroer är förknippade med de Olympiska Spelen: Pelops och Herakles. Pelops besegrade kung Oinomaos i kapplöpning med fyrspann och vann hans dotter Hippodameia som brud. Ett offer vid Pelops grav, som låg i närheten av Zeustemplet, ingick i de religiösa riterna under spelen. Herakles hade uppmätt det heliga området, temonos, och hämtat de vilda olivträden från hyperboreernas land vid Donaus källor och planterat det i Olympia. Segrarna bekransades med kvistar från detta träd. Herakles hade själv deltagit i ett tävlingslopp och betraktades som spelens mytiske grundare.

Den historiska början sätts till 776 f Kr, från vilket år de första segrarlistorna är bevarade. Spelen hölls vart fjärde år och fortsatte fram till år 393 e Kr, då de förbjöds av den kristne kejsaren Theodosius I. Spelen firades en månad efter sommarsolståndet och växte så småningom ut till att omfatta fem dagar. Deltagarna måste vara fria grekiska medborgare och fick inte ha något brottsligt förlutet. Åskådarna kom från alla hörn av den grekiska världen. Även främlingar och slavar fick delta som åskådare, men kvinnor drabbades av dödsstraff om de var närvarande. Genom den heliga freden (ekecheiria) som utlystes i förväg och varade i tre månader, var alla garanterade säkerhet på resan och under spelen. Spelen var en religiös och sportslig fest, men gav också möjlighet till sociala, kulturella och politiska kontakter.

Gudarna skänkte segern, och även om politiska och propagandistiska värden med tiden växte sig starkare förblev Olympia ett religiöst centrum för alla greker. Segertecknen var ett ylleband (tainia) att binda om håret och en palmkvist. På spelens sista dag hedrades vinnarna i en ceremoni i Zuestemplet, där de bekransades med den heliga oliven. Segern och ryktbarheten lyfte människan till en heroisk sfär. Också hemorten och familjen fick del av äran. Med gemensamma ansträngningar kunde de i tempellunden resa ett minnesmärke, i bästa fall en staty över segern. Ett annat sätt att bevara och sprida det odödliga ryktet var för den som hade ekonomiska möjligheter att beställa en hyllningsdikt av en skald. Mest berömd för sina hyllningsdikter var Pindaros.

UR HELLENIKA, SVENSKA ATHENINSTITUTETS VÄNNERS
TIDNING

Niklas har fått stipendium

OS-silvermedaljören i Nagano skidåkaren Niklas Jonsson har fått årets idrottsstipendium från gruvbolaget LKAK. Stipendiesumman var på 40 000 kronor. Motivet var att hans prestation var årets största av en norrbottning.

Spiridon Louis

Den förste marathonsegraren Spiridon Louis blev en nationalidol som hyllades frenetiskt både på vers och prosa. En i London bosatt grekisk affärsman sände honom en penninggåva "att köpa en åker för". Beloppet var 17 pund och 15 shilling. Detta gav emellertid upphov till en proteststorm. Grekerna ville se sin idol "obefläckad". Efter 40 år erhöll han av hemkommunen Marousi en pension på 1000 drakmer i månaden.

UR SVENSKA ATHENINSTITUTETS VÄNNERS TIDNING
HELLENIKA

Antikens proffs

Antikens Grekland var en fattig värld med ett fåtal rika och ett fåtal intellektuella. De rika betalade idrottstävlingarna till de fattigas nöje. De intellektuella kritiserade tävlingarna och hånade idrottsmännen. Men man diskuterade aldrig amatörproblemet, för det fanns inte på den tiden. Att man skulle kunna tjäna sitt livsuppehälle på att idrotta var naturligt och självklart för både fattiga och rika. För de flesta människor var idrotten en av de få chanser som fanns att tjäna pengar och att lyfta sig upp ur den eviga misären.

Men det var inte riskfria pengar, det krävdes kanske tjugo års boxning eller brottning som skadade både muskler och hjärna, både kroppen och själen. Och det gällde att satsa allt för att vinna. Ingen hade råd att förlora alltför ofta, för då var man snart ute ur karriären. Och det var få som hade råd att muta sina motståndare. Det ligger därför ett kusligt allvar bakom idrottsmännens bön till Zeus: "ge mig segerkranen eller döden!"

I Olympia står minnesstenen över baron Pierre de Coubertin som skapade de moderna Olympiska Spelen. Men där finns också en gravsten rest över boxaren Agathos Daimon. Hans gravskrift lyder:

Här i Olympia dog han - boxaren mitt i Stadion - bedjande Zeus om segerkranen - eller döden.

Ålder: trettiofem Farväl.

OS 1896 är slut

Athen har firat en högtid av sällsynt stämning och glans, ett kulturhistoriskt skådespel, lika ovanligt som intressant. De stora främlingsskaror, som därpå lockats till den klassiska jorden, äro nu skingrade åt alla håll, men medföra minnet av Hellas i sin prydna. Detta är för visso ej utan sin betydelse för landets framtid, dess anseende, och dess sympatier i världen. Den första olympiaden i Aten 1896 varder helt visst ett märkesår i den nygrekiska historien.

UR JOHAN BERGMAN "PÅ KLASSISK MARK"

Sportskytte

Sportskytte är en av världens mest utbredda idrotter och förekommer i de flesta länder, varav 150 är organiserade i Internationella Skytteunionen, UIT. Med sina ca 50 miljoner utövare är skyttet världens största individuella sport.

Redan vid de första moderna Olympiska Spelen i Athen 1896 fanns skyttet med på programmet och Sverige har en lång tradition som framgångsrik nation med mängder av OS-, VM- och EM-medaljer.

Vissa tävlingsgrenar är i stort sett oförändrade sedan den tiden, medan andra modifierats eller försvunnit helt. Trenden under årens lopp har gått mot kortare skjutavstånd och finare kaliber (kulans diameter), vilket lett till att luftgevär och luftpistol på 10 meter är den i dag i särklass största grenen vid sidan av lerduveskyttet. Ett stort steg mot publikvänligare och TV-intressantare skytte togs i mitten av 80-talet då finalskjutning infördes i samtliga OS-grenar.

Av tradition har skyttet haft en manlig dominans. Fler och fler kvinnor har dock upptäckt sporten och de kvinnliga utövarna ökar stadigt. Inom handikappidrotten har de svenska skyttarna varit framgångsrika.

Gevär

Sportskytte med gevär är en renodlad precisionsgren med tre olika ställningar, liggande, stående och knästående. I OS förekommer följande grenar, luftgevär 10 meter för herrar och damer, fritt gevär 50 meter 3x40 för herrar, fritt gevär 60 meter liggande för herrar, sportgevär 50 meter 3x20 för damer.

Pistol

Pistolskyttet har många olika tävlingsformer, allt från fripistol med lång tävlingsstid, till snabbpistol med extrem kort tid. Samtliga tävlingar omfattar 60 skott, utom damernas och damjuniorernas luftpistol där man tävlar med 40 skott. I OS förekommer följande grenar, luftpistol herrar och damer, fripistol herrar, snabbpistol herrar och sportpistol damer.

Lerduvor

Lerduveskyttet är till sin karaktär lik en bollsport där det handlar om kordination och "söka upp" lerduvan. I OS förekommer skeet herrar och damer, trap herrar och damer och dubbeltrap herrar och damer.

Viltmål

Viltmål har rörliga mål med olika långa målbanor och med olika långa visningstider. Målet rör sig både i höger- och vänsterlopp. I OS förekommer 'Running target' 10 meter, regelbundna lopp för herrar.

Med sikte på Sydney 2000

För många var helgen 7-9 november det första avstampet mot sommar OS i Sydney. Då fick 210 aktiva och ledare från 22 sommaridrotter en försmak om vad som väntar om drygt två år i Sydney i Australien.

Sveriges Olympiska Kommitté ordnade då den första av två Olympic Camps inför Sydney i samarbete med Elitidrottscentrum på Bosön.

Campen riktade sig i första hand till aktiva som är på väg mot sitt första sommar-OS. Med det fanns även "ärrade" kämpar med som kunde dela med sig av sina erfarenheter till debutanterna.

Syftet med campen är att föra ihop olika idrotter för att de skall lära och inspireras av varandra och bygga upp en "team-känsla" inför Sydney.

Med erfarenheter från fem Olympiska Spel kunde Agneta Andersson beskriva vad just team-känslan betyder, känslan av att bo tillsammans i OS-byn med aktiv från andra idrotter och andra länder.

På campen fick de aktiva från olika idrotter träna tillsammans med varandra i mindre grupper. Då märker de vilka förutsättningar de har och på vilka områden de kan förbättra sig.

Träningarna varvades med föreläsningar om bl a kost, mediakontakter, den olympiska rörelsen, försäkringsfrågor för elitidrottare och hur man bäst förbereder sig mentalt för sin uppgift.

Trefaldige guldmedaljören Tomas Gustafson delade med sig av sina erfarenheter som olympisk aktiv och som medlem i Internationella Olympiska Kommitténs Athletes Commission. Tomas beskrev hur han arbetade för de aktiva inom IOK och att IOK uppmanat de nationella Olympiska Kommittéerna att bilda egna referensgrupper för de aktiva.

I samband med campen valdes sex aktiva sommarolympier in i den första referensgruppen för aktiva i Sverige:

De som fick förtroendet var Maria Brandin rodd, Malin Ewerlöf friidrott, Susanne Rosenqvist kanot, Maria Haglund kanot, Magnus Petersson bågskytte, och Mikael Ljungberg brottning. Dessutom skall en representant för en lagidrott adjungeras. I samband med den första campen inför vinter-OS i Salt Lake City kommer tre aktiva att väljas.

I januari höll referensgruppen sitt första sammanträde.

Gruppen kommer att bli de aktivas länk in i SOK och kommer att få stora möjligheter att påverka förbered-

serna inför Sydney. Redan nästa höst kommer SOK att arrangera en resa till Sydney för förbundskapten och lagledare. I oktober 1999 är det dags för en ny camp inför Sydney och då skall det tilltänkta laget till Sydney samlas.

USA dominerar på 4 x 400 meter

USA har dominerat i långa stafetten i OS. Bara tre gånger av 20 har man blivit utan medalj. 1920 i Antwerpen blev man bara 4a. 1980 i Moskva bojkottade USA spelen. 1972 i München fick man lämna återbud - man hade inte fullt lag.

De två främsta på 400 meter Vincent Mathevs och Wayne Collett blev avstängda av IOK efter att ha uppträtt olämpligt på prispallen som en protest mot USAs behandling av de svarta.

John Smith förvärrade en skada, en sträckning, under finalen på 400 meter och kunde inte ställa upp. Av de sex anmälda stafettlöparna var det bara tre som fick springa 4 x 400 meter och i laget behövdes fyra löpare.

Far och son

Det är inte så vanligt att både far och son tar Olympiskt guld. Men det har hänt. Vid OS i London 1948 tog ungraren Imre Németh guld i slägga och sonen Miklós guld i spjut vid OS 1976 i Montreal. Vid spelen 1906 i Athen vann finländaren Werner Järvinen (1870-1942) diskus och blev Finlands förste olympiske mästare. Han vann också två brons. I Los Angelsen vann sedan hans yngste son Matti (1909-1985) guld i spjut. Han satte tio världsrekord under 30-talet och blev en av våra mest berömda spjutkastare genom tiderna. Werner Järvinen hade ytterligare tre söner som var duktiga i friidrott. Akilles tog silver i tiokamp vid OS i Amsterdam 1928 och Los Angeles 1932. Yrjö (1900-1968) var bäst i spjut och Kalle (1903-1941) i kula.

Annonsera i SOF-Bulletinen

Som ni har märkt har utgivningen av publikationer från SOF ökat. SOF-Bulletinen kommer ut med fyra innehållsrika nummer per år. Dessutom utger vi tre SOF-Bulletiner Special. Detta för, som ni förstår, med sig kostnader. Portot ökar och tryckningen kostar. SOF-Bulletinen skall inte bli något annonsorgan men någon annons tas tacksamt emot. Gör som Sivert Zacharoff (Idrottsantikvarietet), Hans Lindberg (Sportfärlaget) och Lars Gunnar Björklund (Svenska Spel). Intresserade kan kontakta Stig Nilsson, tel, 08 - 605 32 82.

50 år sedan vår stora guldolympiad

I sommar var det 50 år sedan vi firade våra stora framgångar under OS, vid OS i London 1948. Det var lika stort för det svenska folket som när vi tog emot de svenska VM-guldmedaljörerna i ishockey på Sergels Torg.

Svensk idrott hade haft stora framgångar, erövrat 17 guld, 11 silver och 18 brons inklusive 1 guld och 1 brons i konståvlingarna och blivit näst bästa nation med 302,25 poäng efter USA med 548 inkl konståvlingarna.

Många stråkastare riktade sig mot våra friidrottare. Henny Eriksson vann guld i den kanske mest prestigefyllda grenen, 1500 meter, före favoriten Lennart Strand. Sveriges första och enda seger på distansen. På 3000 meter hinder blev det storslam med Tore Sjöstrand, Erik Elmsäter (SOF-medlem) och Göte Hagström på prispallen. Och i tresteg tog Arne Åhman guld genom att knocka alla medtävlare med ett första hopp på 15.40 meter, 14 centimeter över hans personliga rekord. Arnes guld var Sveriges första i friidrott sedan "Målarn" Lundqvist i Amsterdam-OS.

Mest framgångsrika var våra brottare som tog fem guld i den antika stilen, Knut Pettersén i bantam, elegante Gustaf Freij i lättvikt, Granit-Gösta Andersson i weltervikt, urstarke Acke Grönberg i mellanvikt och friskusen Karl Erik Nilsson i lätt tungvikt.

I fotboll vann vårt lag med tre bröder Nordahl i laget guld. En lagseger blev det även i dressyr, men den segern framtogs Sverige efter en fransk protest mot Genhäll Persson som var fanjunkare i det "civila" och hade för OS blivit fänrik med anledning av att enligt dåvarande regler deltagarna i ridsport skulle vara "officerare eller gentlemän". FEI godkände inte den svenska lösningen att kringgå reglerna och svenskarna fick lämna ifrån sig guldmedaljerna.

Kanot var även i London en stor svenskgren. Gert Fredriksson, den suveräne, tog två guld på 10 000 meter och 1000 meter. Dessutom blev det två guld i K2 på 10 000 meter genom Gunnar Åkerlund och Hans Wettergren samt genom Hans Berglund och Lennart Klingström på 1000 meter.

Störst av alla och den som fick Svenska Dagbladets bragdmedalj var Wille Grut som överlägset vann guld i modern femkamp. SOF-medlemmen Gösta Gärdin var ytterst nära att ta en silvermedalj men fick nöja sig med en bronsmedalj.

Våra två stora gångare John Ljunggren och John Mikaelsson tog också var sitt guld i gång på 50000 m resp 10000 m.

Jubiléet firades i samband med fotbollslandskampen på Ullevi mot Italien den 2 juni. Tio guldmedaljörer fanns på plats och de hyllades av 26 000 åskådare i pausen. Av fotbollsspe-

OS-mästare erkänner doping

Petra Schneider, östtysk OS-segrare på 400 meter medley vid OS 1980 i Moskva har erkänt att hon tagit otilåtna medel under den tid då hon hade sina största framgångar. Hon är nu 35 år och säger att tränaren Mothes började ge henne piller då hon var 14 år. Tre veckor före tävlingar tog hon sex piller om dagen. Hon hade ingen aning om vad det var hon fick i sig. Efter det att hon slutade simma 1984 fick hon hjärtproblem.

En annan simmare Christine Sommer f d Knacke vill lämna tillbaka den guldmedalj hon fick för segern på 100 meter fjärl i Moskva OS 1980.

Kulstötaren som hette Heidi Krieger före könsbytet vill också lämna tillbaka sitt EM-guld från Stuttgart.

Carola Beraktschjan tillhörde världseliten men tog ingen OS-medalj. Hon sam för Dynamo Berlin på 70-talet och från 13 års ålder fick hon piller och sprutor. Under rätttegången mot de åtalade tränarna säger hon att utan dessa piller hade hon inte kunnat tillhöra världseliten och hon lämnar därför tillbaka sina medaljer. 1976 satte hon världsrekord på 100 meter bröst och vid OS i Montreal kom hon fyra på samma sträcka och sexa på dubbla distansen.

Jörg Hoffman och Karen Koenig har också medgivit att de tagit otilåtna medel.

Genombrott i dopingforskningen

Australienska forskare hävdar att de lyckats genomföra ett test som påvisar dopingmedlet erythropoetin, epo:

Man hoppas kunna använda testet vid OS 2000 i Sydney. Epo finns naturligt i kroppen och stimulerar produktionen av röda blodkroppar. Ämnet har betydelse vid uthållighetsgrenar som cykling, marathontriathlon, längdskidåkning, skridskoåkning och liknande.

ma var Torsten Lindberg, Kjell Rosén och Nils Liedholm på plats. Av friidrottarna var Arne Åhman och Thore Sjöstrand med. Även brottaren Karl Erik Nilsson var där. Kantotkungen Gert Fredriksson fick tillsammans med Nils Liedholm de kraftigaste hyllningarna. Kanotparet Hans Berglund och Gunnar Åkerlund och skidåkaren Martin Lundström var också på plats.

50 år sedan vår stora guldolympiad

I sommar var det 50 år sedan vi firade våra stora framgångar under OS, vid OS i London 1948. Det var lika stort för det svenska folket som när vi tog emot de svenska VM-guldmedaljörerna i ishockey på Sergels Torg.

Svensk idrott hade haft stora framgångar, erövrat 17 guld, 11 silver och 18 brons inklusive 1 guld och 1 brons i konståvlingarna och blivit näst bästa nation med 302,25 poäng efter USA med 548 inkl konståvlingarna.

Många strålkastare riktade sig mot våra friidrottare. Henny Eriksson vann guld i den kanske mest prestigefyllda grenen, 1500 meter, före favoriten Lennart Strand. Sveriges första och enda seger på distansen. På 3000 meter hinder blev det storslam med Tore Sjöstrand, Erik Elmsäter (SOF-medlem) och Göte Hagström på prispallen. Och i tresteg tog Arne Åhman guld genom att knocka alla medtävlare med ett första hopp på 15.40 meter, 14 centimeter över hans personliga rekord. Arnes guld var Sveriges första i friidrott sedan "Målarn" Lundqvist i Amsterdam-OS.

Mest framgångsrika var våra brottare som tog fem guld i den antika stilen, Knut Pettersén i bantam, elegante Gustaf Freij i lättvikt, Granit-Gösta Andersson i weltervikt, urstarke Acke Grönberg i mellanvikt och friskusen Karl Erik Nilsson i lätt tungvikt.

I fotboll vann vårt lag med tre bröder Nordahl i laget guld. En lagseger blev det även i dressyr, men den segern framtogs Sverige efter en fransk protest mot Genhäll Persson som var fanjunkare i det "civila" och hade för OS blivit fänrik med anledning av att enligt dåvarande regler deltagarna i ridsport skulle vara "officerare eller gentleman". FEI godkände inte den svenska lösningen att kringgå reglerna och svenskarna fick lämna ifrån sig guldmedaljerna.

Kanot var även i London en stor svenskgren. Gert Fredriksson, den suveräne, tog två guld på 10 000 meter och 1000 meter. Dessutom blev det två guld i K2 på 10 000 meter genom Gunnar Åkerlund och Hans Wettergren samt genom Hans Berglund och Lennart Klingström på 1000 meter.

Störst av alla och den som fick Svenska Dagbladets bragdmedalj var Wille Grut som överlägset vann guld i modern femkamp. SOF-medlemmen Gösta Gärdin var ytterst nära att ta en silvermedalj men fick nöja sig med en bronsmedalj.

Våra två stora gångare John Ljunggren och John Mikaelsson tog också var sitt guld i gång på 50000 m resp 10000 m.

Jubiléet firades i samband med fotbollslandskampen på Ullevi mot Italien den 2 juni. Tio guldmedaljörer fanns på plats och de hyllades av 26 000 åskådare i pausen. Av fotbollsspe-

OS-mästare erkänner doping

Petra Schneider, östtysk OS-segrare på 400 meter medley vid OS 1980 i Moskva har erkänt att hon tagit otilåtna medel under den tid då hon hade sina största framgångar. Hon är nu 35 år och säger att tränaren Mothes började ge henne piller då hon var 14 år. Tre veckor före tävlingen tog hon sex piller om dagen. Hon hade ingen aning om vad det var hon fick i sig. Efter det att hon slutade simma 1984 fick hon hjärtproblem.

En annan simmare Christine Sommer f.d Knacke vill lämna tillbaka den guldmedalj hon fick för segern på 100 meter fjärl i Moskva OS 1980.

Kulstötaren som hette Heidi Krieger före könsbytet vill också lämna tillbaka sitt EM-guld från Stuttgart.

Carola Berachtschjan tillhörde världseliten men tog ingen OS-medalj. Hon sam för Dynamo Berlin på 70-talet och från 13 års ålder fick hon piller och sprutor. Under rätttegången mot de åtalade tränarna säger hon att utan dessa piller hade hon inte kunnat tillhöra världseliten och hon lämnar därför tillbaka sina medaljer. 1976 satte hon världsrekord på 100 meter bröst och vid OS i Montreal kom hon fyra på samma sträcka och sexa på dubbla distansen.

Jörg Hoffman och Karen Koenig har också medgivit att de tagit otilåtna medel.

Genombrott i dopingforskningen

Australienska forskare hävdar att de lyckats genomföra ett test som påvisar dopingmedlet erythropoetin, epo:

Man hoppas kunna använda testet vid OS 2000 i Sydney. Epo finns naturligt i kroppen och stimulerar produktionen av röda blodkroppar. Ämnet har betydelse vid uthållighetsgrenar som cykling, marathon triathlon, längdskidåkning, skridskoåkning och liknande.

na var Torsten Lindberg, Kjell Rosén och Nils Liedholm på plats. Av friidrottarna var Arne Åhman och Thore Sjöstrand med. Även brottaren Karl Erik Nilsson var där. Kantotkungen Gert Fredriksson fick tillsammans med Nils Liedholm de kraftigaste hyllningarna. Kanotparet Hans Berglund och Gunnar Åkerlund och skidåkaren Martin Lundström var också på plats.

B FÖRENINGSS-
BREV

Sveriges första
och enda
ANTIQUIARIAT
med special-
inriktning på
IDROTT

SÄLJER och KÖPER

allt antikvariskt material
med idrottsanknytning:

böcker, tidskrifter, tidningar,
vykort, samlarbilder, program,
klubbnålar, autografer etc.

Svenskt och utländskt.

Besöksadress: Grimstagatan 170, Vällingby.

Öppet måndag-fredag 09.00-17.00.

Lördagar 10-14 (ej juni, juli).

Tel. 08/739 09 71. Fax. 08/739 14 73.

Postadress: Box 181, 162 11 Vällingby.